



HELVÉCIA

**Településképi arculati kézikönyve
2017.**

Köszöntő

Helvécia földrajzi elhelyezkedése miatt szinte a mai Magyarország tengelyvonalán Budapest és Szeged között azonosan 80 km távolságra van autópályán közlekedve, az autópályától mintegy 3 km elérhetőségre. Sajátos szerkezetű település, két belterületi településrészrel. A belterületeket sűrűn lakott tanyasoros külterület övezi, majd ritkább lakótanyák. Erdők, magas művelésű szőlőtáblák, rét-legelő teszi változatossá térségünket. A tipikusan alföldi domborzat 80-130 m magasan a tengerszint felett, főként laza homokréteggel fedett termő réteg. Az évente 2000-2500 napos óra kedvez a szőlő-gyümölcs és zöldségfélék termesztésének.

Bizonyára felkelti az érdeklődést a település neve, lévén Helvetia latinul Svájc. A Helvetia elnevezést Weber Ede svájci tanár végakarátának megfelelően használhatjuk, aki tanáremberként érkezett Magyarországra, majd 2000 hold földet vásárolt Kecskemét várostól, és 1892-ben ide főként balatonfelvidéki szőlőmunkásokat telepítve szőlőművelést honosított meg.

Helvécia születése ettől az 1892. márciusi időponttól vált történelemmé.

Nagy lépés volt 1952. január 1.-je, mivel ekkortól lett önálló község a település. A fejlődés következő jelentős dátuma 2013. március 1., amikortól nagyközségi címet visel Helvécia.

Az idetelepült szorgalmas, élni akaró emberek sokat küszködve alakítottak ki virágzó szőlő-gyümölcs kultúrát. A kis települést mára közel 5000 fős virágzó nagyközség lett. Helvécia ugyan fiatal településnek számít a maga 125 évével, de ez alatt jól működő helyi közigazgatás, intézményrendszer, aktív munkahelyek jöttek létre.

Az itt élők részesei ennek a fejlődésnek, és valamennyien hozzájárulnak Helvécia gyarapodásához a saját ingatlanaik kialakításával, rendezettségével.

Balogh Károly polgármester

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés, köszöntő
2. A település bemutatása, általános településkép, településkarakter
3. Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával
5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek
6. Jó példák bemutatása
7. Jó példák bemutatása: sajátos építményfajták

Bevezetés

A magyar Országgyűlés a hazai települések jellegzetes és értékes arculatának megóvása, kialakítása, az épített és a természeti környezet egységes védelme, egyben az építési beruházások gyors és sikeres megvalósíthatósága érdekében megalkotta a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényt

A településkép védelme a település vagy településrész jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének - az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő - megőrzését vagy kialakítását jelenti.

A kézikönyv a települések természeti és épített környezete által meghatározott településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. Feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

A Település Arculati Kézikönyv egyrészt a helyiek számára készül, hogy közzétehető formában dokumentálásra kerüljön minden olyan épített környezeti érték, amely a sajátjuk, amelyre büszkék lehetnek, és amelyet a jelenlegi és korábbi generációk együttesen hoztak létre, amelyekkel táji-természeti értékeikhez harmonikusan igazodnak. Másrészt azok számára, akik ebbe a kialakult épített világba új épületekkel, régi épületek átalakításának szándékával kívánnak új elemeket létrehozni, azért, hogy az új, amit létrehoznak, a meglévő értékeket megőrizve építse tovább a nagyközség már meglévő értékeit.

2. A település bemutatása, általános településkép, településkarakter



A nagyközség címere: csúcsos talpú, fehérrel-vörössel hasított pajzsban vörössel-fehérrel színváltó egy-egy hosszú szárú, kacsos szőlőfürt és szőlőlevél. A szárok ívesen, kétszer, a hasítástól szimmetrikusan keresztezik egymást.

Helvécia nagyközség Bács-Kiskun megyében a megyeközpontról, Kecskeméttől 7 km-re, D-i irányban fekszik, Kecskemét vonzáskörzetéhez tartozik.

Sajátossága a két egymástól 3 km-re lévő településrész Helvécia és Helvécia Szabó Sándor-lakótelep, melyek lélekszáma megközelítően azonos, továbbá az igen kiterjedt tanyavilág. A lakosság több mint fele a külterületi tanyákon él.

Sajátossága a két egymástól 3 km-re lévő településrész Helvécia és Helvécia Szabó Sándor-lakótelep, melyek lélekszáma megközelítően azonos, továbbá az igen kiterjedt tanyavilág. A lakosság több mint fele a külterületi tanyákon él. Jellemző a tanyasoros beépítés: Csajági sor, Csóka sor, Hetes sor, Iskola sor, Magyar sor, Német sor, Temető sor. Ritkább beépítésű szórt tanyás területrészek is megtalálhatóak: a Köncsögi és a Matkói tanyavilág, a Fehértói dűlő, Alsótelepi dűlő, Korhánközi dűlő, Lóvi dűlő, Gazdasági dűlő.

A megye egyik legdinamikusabban fejlődő települése. Kecskemét közelsége a lakosság szám folyamatos emelkedésében és az ipari fejlődésben egyaránt tetten érhető.

A csendes, nyugodt környezetre, tiszta levegőre vágyó városiak ideköltözéséből következően a lakás és lakosság szám folyamatosan emelkedik. 2011. évi adatok szerint a lakosság szám 4562 fő volt, 2017-ben 4817 fő.

A mindössze 10 km-re lévő Kecskemét déli részére települt nagyüzemek beszállítói is megtalálják helyüket Helvécian.

3. Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

A régészeti korszakokban az ember megtelepedésére csupán szórványos adataink vannak. Az újkőkor és a rézkor időszakában, amikor a földművelésnek meghatározó szerepe volt a gazdálkodásban, valószínűleg ez a terület, a megfelelő feltételek hiányában, nem volt lakott. A bronzkor középső szakaszában a vatyai kultúra népe telepedett meg a területen. Gazdálkodásukban a földművelés mellett azonos súllyal jelent meg az állattartás, így településeik nagy számban fordulnak elő a Homokhátság területén is. A szakirodalomban említett leletek alapján bizonytalan, hogy településük, vagy temetőjük került-e elő a község területén. A bronzkor után következő vaskor időszakából a vizsgált területről nincs régészeti adatunk.

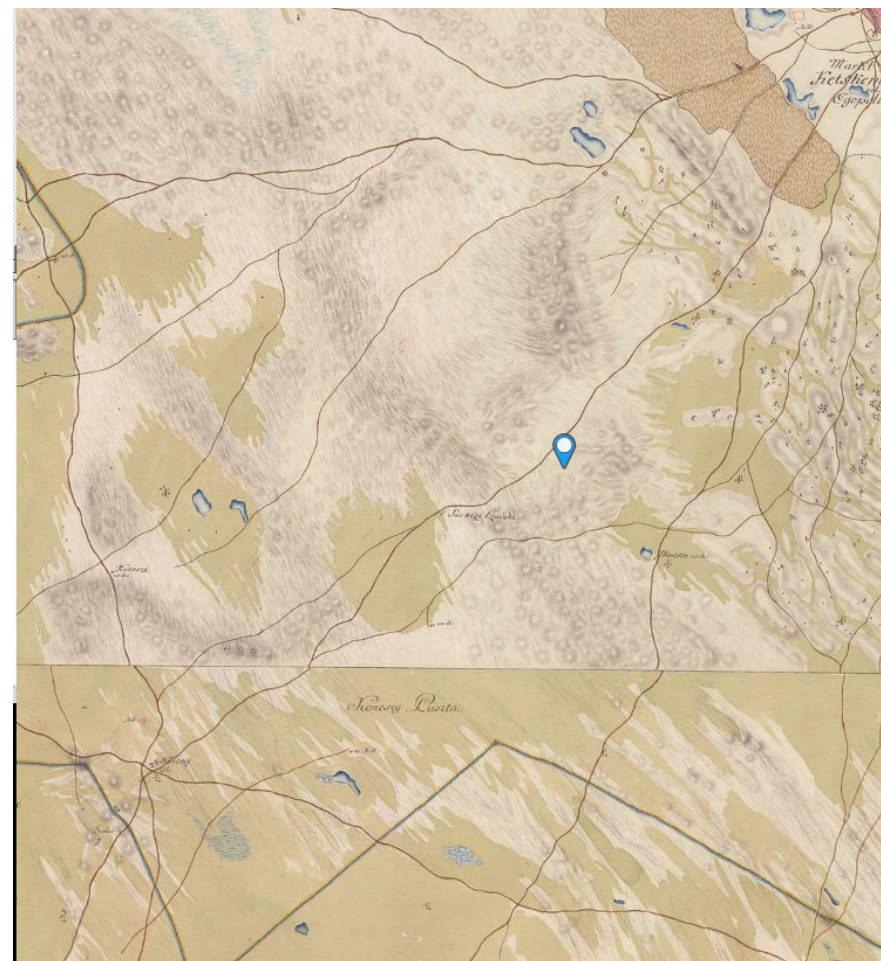
A római korban az iráni eredetű szarmaták népe viszont már megtelepedett ezen a vidéken, legalábbis erre utal a Köncsögön és Matkón, pontosabban meg nem határozható helyen előkerült szarmata leletanyag. A népvándorláskor időszakában az avarok népe is élhetett itt, mivel a közelben Ballószögről és Kecskemétről is ismerjük régészeti hagyatékukat.

Az Árpád-korban is számolhatunk több település meglétével, mivel a közeli Matkón Árpád-kori település, valamint a XV. századig használatban lévő templom és temető feltárására is sor került. Ezeknek a kis falvaknak az élete a török hódoltság idején szűnt meg. Ekkor indulhatott meg a pusztasodás folyamata. A vidék a XVI. században a budai beglerbég hász-birtoka volt.

Forrás: Somogyvári Ágnes településrendezéshez adott régészeti hatástanulmánya

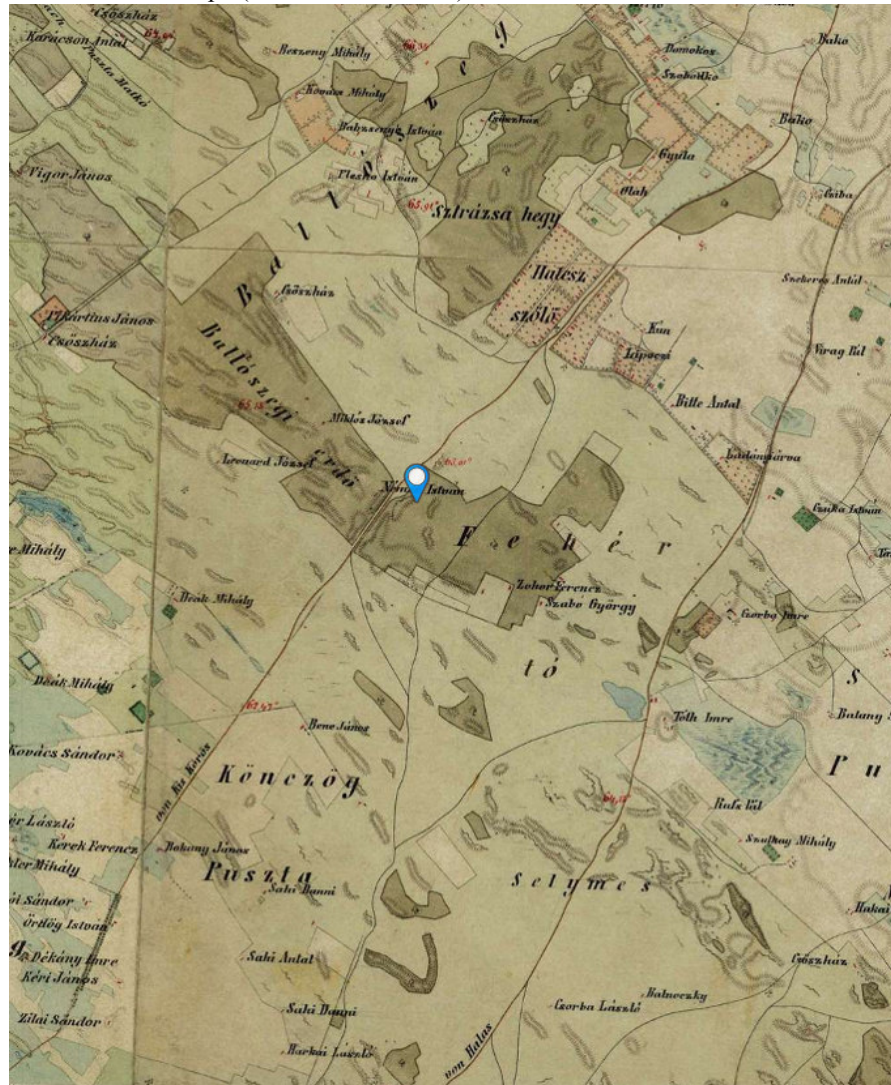
Település történeti fejlődése a történeti térképeken szemlélítve (forrás: Arcanum)

1770-as évek vége (I. katonai felmérés)



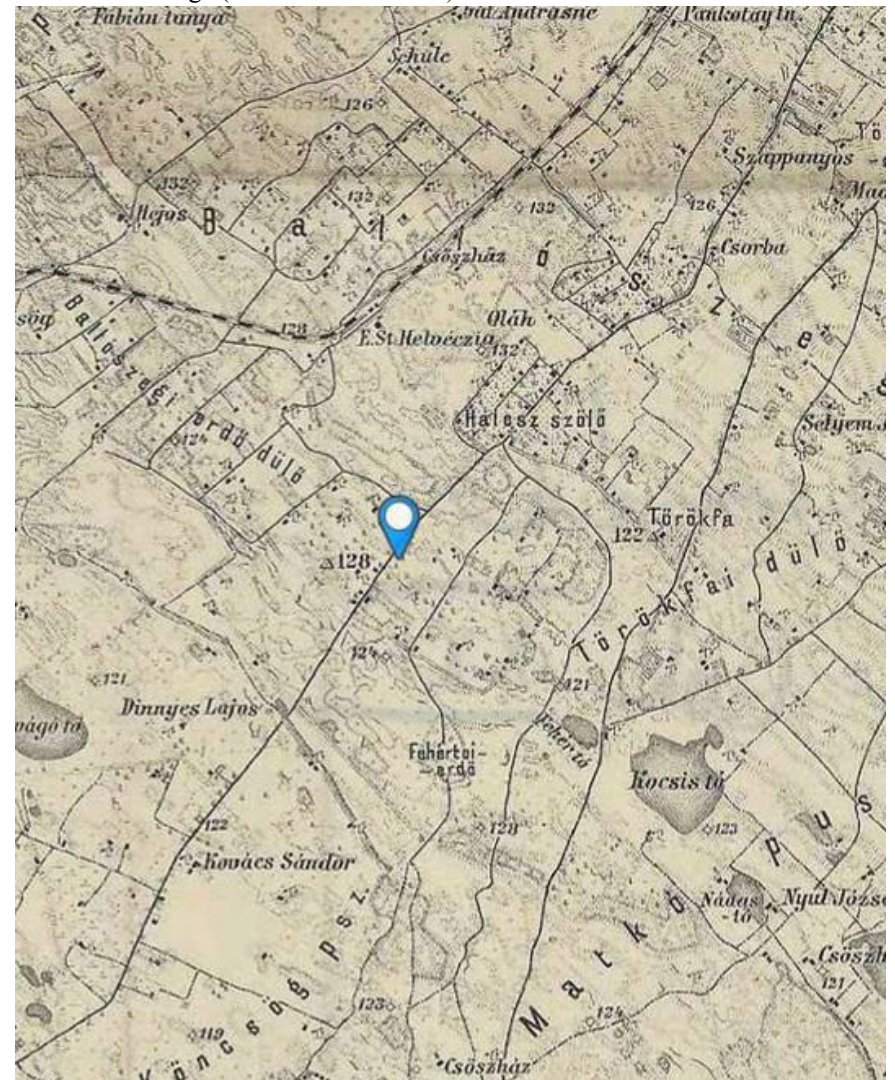
Lakatlan puszta még a határ, a Kecskemétről sugárirányban kiágazó úthálózat már megvan.

1880-as évek közepe (II. katonai felmérés)



Megjelennek a beépítések, erdőfoltok.

1800-as évek vége (III. katonai felmérés)



A fejlődést jól szemlélteti a Fülöpszállás-Kecskemét szárnyvonal megléte és azon „Helvécia” vasúti megállóhely jelzése.

Kecskemét és környéke a századelőn mezőgazdasági szempontból kihasználatlan területnek számított és az ország legkulturálatlanabb vidékei közé sorolták. Magyarországon a XIX. század végén a kialakulófélben lévő polgárosodással együtt megindul a területi mobilitás, az új otthonteremtés, munkahelykeresés. Ez volt az egyik tényezője a Duna-Tisza közti betelepítéseknek. A másik ok, amiért e homokpusztát választották sokan új otthonuknak, az a Balaton felvidékén pusztító filoxéravész (gyökértetű). Ez a kártevő elpusztul a homokos talajban. A Kecskemét környéki parasztember erről találóan így vélekedik: "A homok kiszúrja a filoxéra szőmit." A telepítést megelőzően már többen foglalkoztak itt szőlő-és gyümölcsstermesztéssel kisebb-nagyobb sikerrel.



Weber Ede (1843-1935.)

A történelmi borvidéken koldusbotra jutott szőlősgazdák Weber Ede hívására érkeztek a "Hírös város" melletti területre. Tervei szerint eredetileg 200 családnak megélhetést adó szőlőtelepet létesítettek, melyet az állam és a modernizálódni akaró Kecskemét is támogatott. Az államnak fontos volt, hogy a munkanélküli családok ne külföldön telepedjenek le, a válságos helyzetben lévő Kecskemétnek pedig tőkére volt szüksége. Végül Zala és Veszprém megyéből 88 magyar és 17 német anyanyelvű család telepedett le. A város előljárói a kísérletnek induló kezdeményezéstől várták a "száguldó veszedelem", a futóhomok egy részének megkötését is. Később a megvalósult terv a kecskeméti szőlő-és gyümölcskultúra felfutását is nagyban megalapozta.

A telepet svájci befektetők finanszírozták, de a kezdeti évek nem váltották be a hozzá fűzött reményeket (gazdálkodási hibák, jégverések, elkerülhetetlen kezdeti nehézségek, pénzforrások elapadása). A nehéz években Weber birtokai egy részét eladni kényszerült. A telepesek is elégedetlenkedtek a "benszülltek" zaklatásai és a termések sikertelensége, a szokatlan viszonyok miatt. A telepesekkel kötött szerződések sok visszaélésre adtak lehetőséget. A dunántúli telepesek értelmes, iskolázott, becsületes, szomszédokat tisztelő és szorgalmas népréteg volt, kulturáltabbak és műveltebbek az ittenieknél. Az együttélés folyamán természetesen keveredtek az itt élőkkel, akik átvették ezeket a szokásokat.

A Homokhátság éghajlatára jellemző a szárazság és a szélsőséges időjárás, amely nem kedvezett a szőlő-és gyümölcsstelepeknek. A felhősakadások, jégverések ellen viharágyúkkal védekeztek, amelyeket a Strázahegytől egészen a Németsorig több hullámos vonalban állítottak fel. A felhők szétszaggatásával akadályozták meg a természeti csapást. Weber vendégeivel (részvényesek, miniszterek stb.) e domb tetejéről az egész birtokot jól végigtekintették. Az új kezdeményezésre sokan voltak kíváncsiak, akadtak közöttük olyanok is, akik irigykedve figyelték e munkát. Emiatt sokszor volt kellemetlensége az alapítónak.

A régi telepesekre utalnak a még ma is élő elnevezések: Németsor, Csókasor, Hetessor, Magyarsor, Iskolasor stb., melyek tanyasoros beépítések. Sajátossága a településnek az igen kiterjedt tanyavilág: Köncsögi és Matkói tanyavilág, Fehértői dűlő, Korhánkői dűlő, Lóvi dűlő stb.

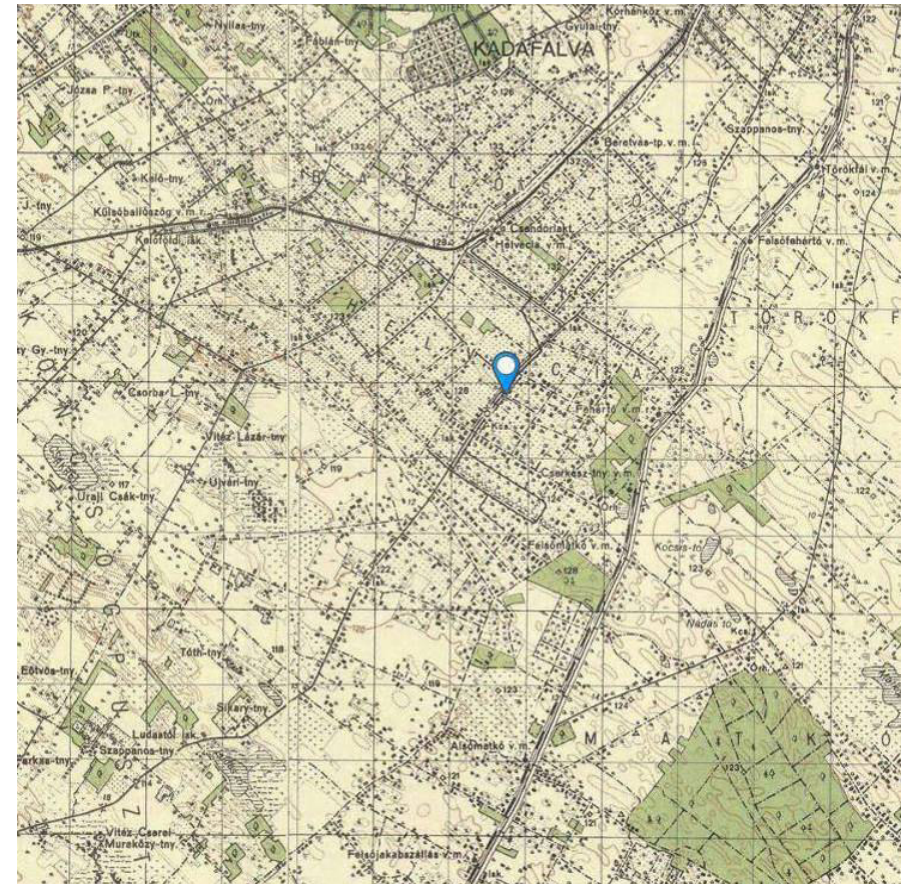
A telepesek új lakóhelyüket Weber Ede kívánságára, hazája iránti tiszteletből nevezték el Helvéciának. 1892-ben a lakosság száma 501 fő volt. A telep életének irányításában aktívan részt vett fia, Weber Aladár is, akit aranyemberként emlegettek.

Weber Edét 1905 után már csak a gazdasági vállalkozások foglalkoztatják. Erdélyben és Somogy megyében vásárol birtokokat, szénbányát, de az üzlet megbukik az anyagi csőd elvitte a helvéci birtokot is.

A szőlőtelepet 1911-ben az Országos Földhitelintézet vásárolta meg. Az általuk alapított részvénytársaság (Szőlőtermelő és Értékesítő Rt.) részvényeit egy gyöngyösi érdekeltség szerezte meg 1916-ban. Az intenzívebb szőlőművelés és gyümölcsstermelés hatására különböző fejlesztések indultak, így létesült borpince és a borházak mellé szélkerék. 1918-ban a telepi birtokra kisvasutat építettek, mely összekötötte a telepet a borházzal és az állomással. A háború kitörésekor már 1300-an laktak a pusztán, 1934-re pedig 1960 lelket számolt a település.



1941. évi katonai felmérés



Ekkor még Kecskemét külső részeként a mai külterületi úthálózat, a tanyás beépítés mind megvannak.

Épületek



Bagolyvár

Gazdasági dűlő 11. hrsz.: 013/59

Wéber Ede a vasútállomás közelében az olaszországi Mirremare-i kastély mintájára új lakóházat és alatta hatalmas pincét, valamint présházat építtetett, amelybe Franciaországból hozatták a hatalmas Marmonie-féle préseket. A kastélyt Székely Ödön tervezte. Később az Állami Gazdaság tulajdona lett.

A műemlék állaga az elmúlt évek tulajdonos változásai következően sajnálatos módon nagyon megromlott.

Helyi építészeti védelemben részesülő épületek példáin jól szemléltethetjük az értékes épületek tulajdonosainak igényességét, építészeti minőség iránti fogékonyságát.

Bocsák ház 1985-ben



2017-ben



A helvéciai Nagyboldogasszony templom, a település büszkesége. A község fennállása óta a település egyik ékessége, melyet Helvécia lakói mindig nagy becsben tartottak.

A község 1892-es alapítását követően, 1902-ben megkezdődött a gyűjtés, majd a templom építése, mely 1908-ban készült el, a hívek nagy örömeire. Azóta is folyamatosan szépítgeti a falu apraja nagyja, mint a település egyik legékeesebb épületét, hogy megőrizze az utókor számára. A legutóbbi, és egyben legnagyobb felújítás, a templom 100. évfordulójára történt, mellyel teljesen újjá született az épület. A mai formáját a hívek szorgalmas munkájának köszönheti, melyet szüntelenül végeznek, hogy az épület és környezete mindig teljes pompájában ragyoghasson.

A templom környezetét festői szépségű park díszíti, mely méltó környezetet teremt a templom épületének. A szépen megtervezett park szintén az adakozó lelkű hívek munkájának eredménye, mely méltó környezetet teremt az épületnek, és kiemeli azt. A kertben 1925-ben került felállításra egy szabadtéri kő kereszt. A parkban található még egy nyári miséző hely, mely búcsú idején alkalmasabb a hívek nagy száma miatt. A templomkert plébánia felőli oldalán lett kialakítva a parkoló. A templom bejáratának akadálymentesítése is megtörtént a felújítások során.

A templom egyik sajátosságának számít, hogy egy gyereksarok került kialakításra, ahol a gyermekek játszva vehetnek részt a szentmisén. Modern fűtés teszi kellemessé a hőmérsékletet a téli napokban, az egész épületben.

A templom mennyezetét 13 freskó díszíti, ebből 5 db nagy, 8 db pedig kisméretű. A szentélyben lévő a teremtő Istent ábrázolja, a hajóban lévők közül az első Jézus születését, a második Jézus halálát a kereszten, a harmadik Jézus feltámadását, és a negyedik Jézus mennybemenetelét ábrázolja. A mennyezetén oldalt 8 kis freskó van, melyek közül hét a szentségeket, egy pedig magát a templomot ábrázolja.

Az ablakok is a hívek adományainak köszönhetően lettek korszerűsítve, és egyediesítve. A színes üvegek vallásos, tanító jelképeket ábrázolnak stilizált formában

A szentély alatt egy kriptá található. A templomépítésekor az egyik adományozó kívánságára került megépítésre. Dupla vasajtó zárja, és lépcső vezet le a temetkező helyre. A bejáratnál szemben egy freskót láthatunk. Az egész családi sírbolt egy ismeretlen olasz mester munkája. Négy elhunyt számára ad helyet. A kis fülkék kék márványtáblás ajtóval záródnak, és az egyikben aranybetűs vésés is áll.

A templom tornyából három harang zúgása hívja a híveket imádságra.

A templom búcsúja augusztus 15-én van, Nagyboldogasszony ünnepe; Mária mennybemenetele. (forrás: *Az egyházközség Domus Historiája.*)

Római katolikus templom 1985-ben



2017-ben



Községháza 1985-ben



Kiskőrösi úti iskola 1985-ben



2017-ben



2017-ben



A Klebelsberg féle népiskolai programban épült iskola ma felújítva, bővítve is az oktatásra szolgál.

Feketeerdői iskola 1985-ben



Ludastói iskola ma is áll, zománctáblája mutatja, hogy az eredeti népiskola általános iskolaként működött és emléktábla őrzi a tanítók emlékét. Jelenleg magánlakás.



1985-ben



A Klebelsberg féle népiskolai programban épült iskola ma felújítva, bővítve is az oktatásra szolgál.

Görbemajori iskola is lakásként hasznosul.



Törökfői vasútállomás

A Kecskemét-Bugac keskenynyomtávú vasútvonalán évek óta szünetel a forgalom. Törökfői megállóhely MÁV típusépület, amely építészeti, településképi és ipartörténeti szempontból is érték.



Bár újra indítanák a vonatokat és felébredne csipkerózsika álmából az állomás



Természeti örökség

Az észak-keleti határrész mozaikos, lazán beépített szuburbánus táj már az 1800-as évek közepe óta.

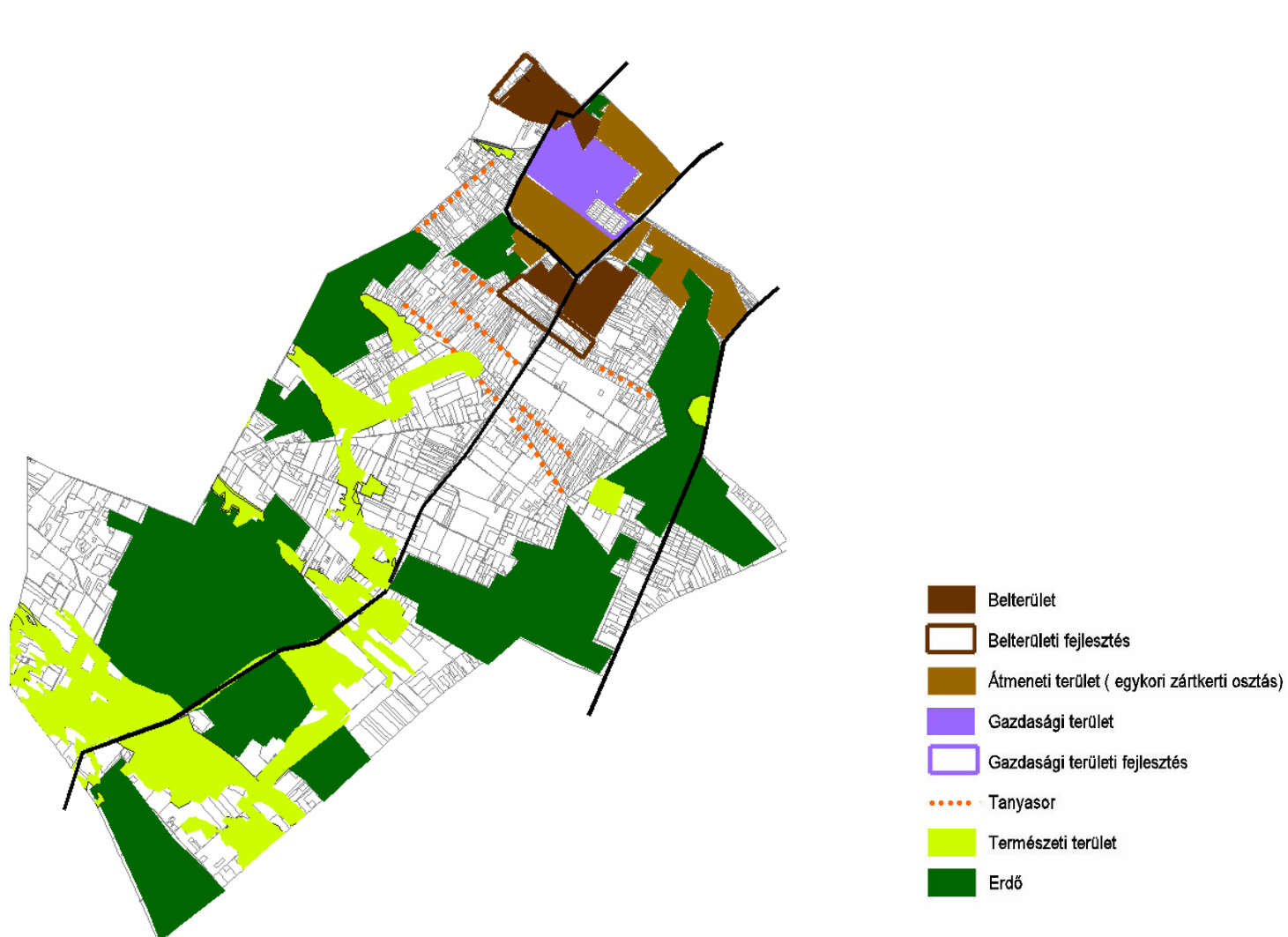


A dél-nyugati határrész is mozaikos, de inkább megőrizte természetes jellegét.



4. Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

Igazgatási terület beépítési karakterei



Belterületi karakter

Két önálló belterület alakult ki: a Kecskeméti bekötőút és a Kiskőrösi út találkozásában lévő központi belterület és a Kecskemét, Ballószög közigazgatási határára illeszkedő Szabó Sándor telep.

Intézmények a két belterületen és a kettő között egyaránt megtalálhatók.

A római katolikus templom, a községháza, a művelődési ház, a sportpálya a központi belterületen helyezkedik el. Óvodák és üzletek mindkét részen vannak.

A református templom és az iskolák külterületi elhelyezkedésűek.

A település meghatározó épülete a községháza és a művelődési ház, a közöttük lévő park a település reprezentatív központjának tekinthető, itt kaptak helyet a szobrok, emlékművek.



Művelődési ház előtt Petőfi Sándor mellszobra.

A park további emlékművei



Szoborcsoport is gazdagítja a teret



Milleniumi emlékmű



Csikkarcfalva testvértelepülés adományaként áll a székelykapu.

Sport utcai óvoda



Szabó Sándor telepi óvoda



Központi áruház



Kiskörösi úti orvosi rendelő



Szabó Sándor telep új impozáns üzletháza



Tábor utcai orvosi rendelő



Belterületi lakóterületek

Az 1960-as évektől folyamatosan osztottak lakótelkeket. Beépítésük a telekalakítások követően gyorsan megvalósult. Az azonos időben épített hasonló kialakítású lakóházak egységes utcaképet eredményeztek.

Az 1970-es évek sátozottós, előkertes beépítése a Sport utcában.



A közelmúltbeli kisvárosias jellegű, zárt sorú beépítése



Az 1980-as években épült Rákóczi utcai házsor



A közelmúlt villanegyed jellegű beépítése



Szabó Sándor telep lakóépületei semmivel sem maradnak el a központban lévőkétől.



Átmeneti karakter

A belterületek közötti: a településrendezési tervben „Beépített térség”-ként nevesített terület a belterületi és a tanyás beépítés átmenetét képezi. A termelőszövetkezetek, szakszövetkezetek szervezése idején nagyüzemi művelésre alkalmatlannak minősített terület zártkertnek jelölték. A zártkerti kategória alapvetően tulajdonjogi volt, amihez építési szabályok is kapcsolódtak. A 1970-es évek szocialista rendszerében magánszemély földtulajdont csak zártkertben szerezhetett.

Az egykor zártkertként kiosztott terület mára átalakultak. Az eredetileg városiaknak szánt kertek, amelyekben legfeljebb gazdasági épületek, szerszámkamrák építése volt megengedett mára laza kertvárosias lakóterületté alakult. Az átalakuláshoz kellett az építést támogató erős helyi akarat és azok a helyi építési szabályok, amelyek sokszor az általános előírások alóli mentességet is biztosították. A jelenlegi beépítés jogi alapja is speciális: az országos érvényűtől különböző.



Közelmúlt járatos lakóház típusa. A beépítés sűrűségét is jól szemlélteti a kép.



Tanyasorok

Gyérülnek a tanyasorok. Fiataloknak nem vonzó, mert nem jelent megélhetési lehetőséget a néhány négyszögölnyi szőlő, gyümölcsös.



A családi gazdaságok lakásainak tökéletes helyszíne lehet a tanyasor. Az alábbi jól szemlélteti egy család három generációjának lakását.

Jól megfér egymás mellett a nagyapa három osztatú parasztháza, amit toldott tornáccal kibővítettek. A következő periódus kockaháza és az újabb igényeket kielégítő tetőteres lakás.



Szomszédságukban a család vendégfogadója és borháza.



Mezőgazdasági, tanyás karakter

A viszonylag olcsón megszerezhető, de gyenge földön való gazdálkodás embert próbáló feladat volt. A betelepülők szorgalma, kitartása, munkabírása virágzóvá tette a sívó homokot. Szőlőt telepítettek, tanyákat építettek.

A mondás szerint: „*Nem boldogul a homokon más, csak a homoki ember, a más vidékről jövő embereknek az első böjti szél szemét szórja tele, a második pedig örökre elsodorja.*”



A homokos talajon szőlő, gyümölcs terem.



A jobb talajba gabona, zöldég kerül.



A nedves rétek természetszerű állapotát a marhalegeltetés biztosítja.



A száraz legelőkön birkák legelnek.



A nagylétszámú állattartáshoz a klasszikus tanyák méretét meghaladó épületekre van igény.

Lovaturizmus és a lóspport ma már a mezőgazdaság elválaszthatatlan része.



Egyre inkább a tanyai turizmust és hétvégi házas funkciót szolgálják a hagyományos tanyaépületek.



(Forrás. KNP Igazgatóság egyedi tájérték adatszolgáltatása)

Természeti karakter

A dél-keleti rész megőrizte természetszerű jellegét.

Köncsög puszta



Mocsárrétek, szikes rétek, kékperjés rétek alkotják a nagy kiterjedésű, hálózatos természeti területet. Északi nyúlványa az ősi Köncsög-ér része. Szigetszerű előfordulásban szántók és tanyák találhatók benne. Nyugati részén a vízjárta térszínből magányos buckák emelkednek ki. A hagyományos gazdálkodással jellemezhető vidék tájképileg is igen jelentős változatos felszínével, nyílt belátható tájképével, hagyományos tanyáival.

(Forrás: KNP Igazgatóság)

Nyakvágó-halom



Szél által felhalmozott, kiemelkedő homokbucka. Relatív magassága 14-15 méter a környező térséghez képest. A buckafelszín illegális anyagkitermeléssel bolygatott, de csak kis területen. Kétsúcsú gerincvonala elnyújtott S alakú. A földrajzi név eredete a történelmi időkbe nyúlik vissza. Egy 1509-es Perényi nádornak írt jelentésben is említik. A népnyelv szerint a nevét egy kivégzésről kapta.

(Forrás: KNP Igazgatóság)

Erdőkarakter

Természetes és telepített erdők egyaránt jellemzik a tájat.



Természetes magánerdő kilátója



Gazdasági karakter

Helvécia mezőgazdasági település jellege átalakulóban van. Kecskeméti kitelepülésekkel alvóvárosi jelleg is megfigyelhető. Iparterületein a gazdasági fejlődés egyre erőteljesebb.

Helvécia Nagyközség Önkormányzata a helyi gazdasági környezet fejlesztése mellett kötelezte el magát a gazdaságélénkítés és a foglalkoztatás elősegítése, a vállalkozói környezet és vállalkozásfejlesztés érdekében.

A település közlekedési szempontból jól megközelíthető részén kerültek kijelölésre az ipari és a kereskedelmi, szolgáltató területek. A kecskeméti agglomeráció érezeti hatását, jó néhány nagyobb létszámú foglalkoztató telepedett le ezeken a területeken. A korábbi Állami Gazdaság ingatlanain, a meglévő infrastruktúrát kihasználva alakultak ki az ipari és szolgáltató telepek, illetve az egyre jobban előtérbe kerülő autógyártó beszállítójaként új gyárat kialakítva. Az új létesítményeknél a szigorú előírásoknak való megfelelés kötelező előírásként érvényesül, emellett a modern környezet kialakítása szembetűnő.



5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Az ajánlások megfogalmazása előtt hangsúlyozni kell, hogy a település helyi építési szabályzata minden egyes telket a beépítési sajátosságok alapján vagy a tervezett állapot elérését megcélózva övezetekbe sorol.

Egyes övezetekre egyértelműen rögzíti a helyi építési szabályzat, hogy mit lehet építeni. A hogyan nézzen ki kérdésre azonban csak részben ad eligazítást.

A következő ajánlások a helyi építési szabályzat kiegészítéseinek, magyarázatainak tekinthetők.

Közterület

A kialakított mérnöki szerkezet, a kialakított közterületi szélességek a közművek elhelyezését biztosítják

- Ajánlott a telkek közterületi határain, azaz előkertekben őshonos lombhullató fák, ezen belül is a hagyományos, tájra jellemző gyümölcsfák vagy utcában egységes karakterű, telkeken átívelő, azokat összekötő fatelepítések

Telekhasználat

- a lakó, a gazdasági és pihenő funkció egyaránt elhelyezhető a kialakított telkeken.
- a különböző funkciók gyakorlását a jó szomszédság elvével célszerű összehangolni.
- a kertek lombhullató faállományának megőrzése lényeges feladat, és kerülendő a homogén, nagy tömegben történő örökzöld telepítéseket.

Épület

- nyugodt építészeti részletképző elemekkel megvalósított épületek kialakítása javasolt
- az épületek megjelenésének tükröznie kell azok funkcionális mivoltát, felesleges díszítőelemek használata nem ajánlott
- földszintes vagy tetőteres épületek jellemzőek, és ennek a beépítési magasságnak a megtartása javasolt
- magas, tömör kerítés kerülendő, az udvar közterület felőli zárását növényzettel javasolt megoldani.

Minták lakóterületre

Helyes tetőidom, épülettömeg, épületmagasság



Az utcaszakaszon kialakult nagyságú és tetőidomú épületekhez kell igazodni, ez biztosítja az egységes utcaképet.

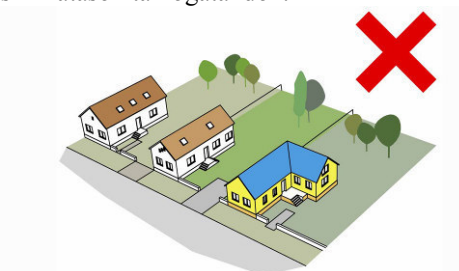
Épület telepítése

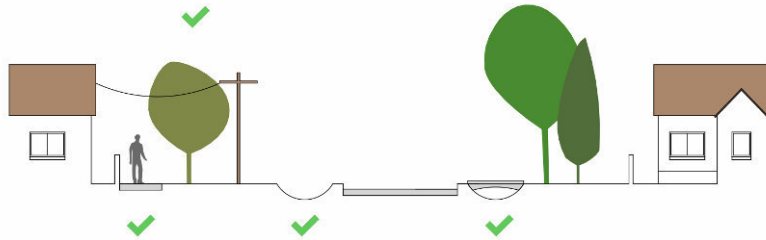


Az egységes építési vonaltól eltérő épület-elhelyezés a beépítés ritmusát zavarja.

Színezés

A harsány színek épületre nem valók, a növényzettel előidézett változatos színhatások támogatandók.





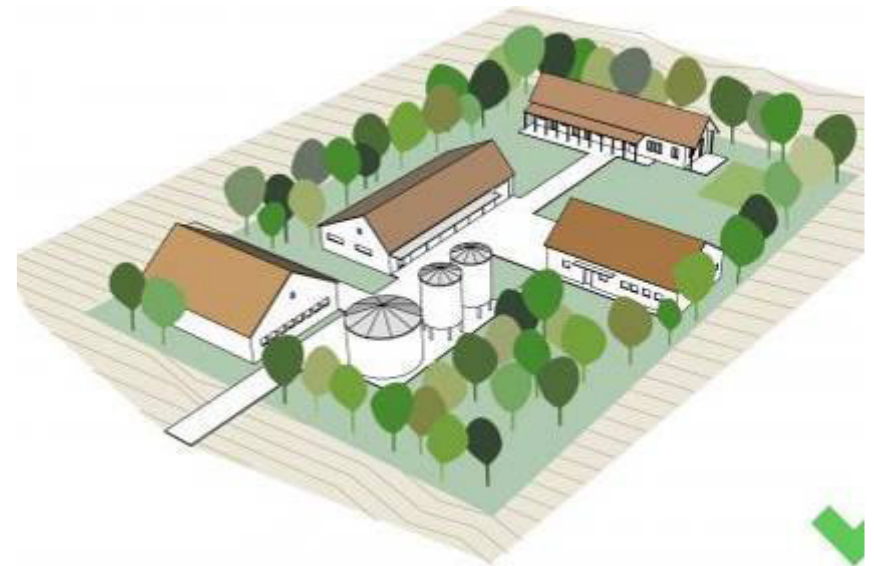
A közművekre és a vízelvezető árkokat is figyelembevevő utcafásítás az utcaképet egységesíti, környezeti és esztétikai értékkel is bír.

Tanyás beépítés

A tanyás beépítés lényege az udvar köré szervezés.

A „tanyatelek” fogalma semmiféle definícióban nem szerepel, de ez nem jelenti azt, hogy a beépítéseknél nem kellene alkalmazni.

A különböző funkciók értelemszerű leválasztásával is, de a tanyás beépítés udvaros jellegét meg kellene tartani. A városi villát utánzó vagy csak mezőgazdasági üzemként működő tanya kialakítás nem lehet cél.



6. Jó példák bemutatása

Épületek

Helvécia fejlődését jól mutatja az új építkezések nagy száma. Településünk lakossága évente közel 70-80 fővel gyarapodik. Nagyon sokan költöznek ki a közeli megyeszékhelyről is, mivel csendes, ápoltság, rendezett környezetet tudunk biztosítani. Az ingatlan vásárlásnál/építésnél fontos tényező az élhető környezet, melynek megtartására nagy hangsúlyt helyez a település vezetése.

Nem csak lakóépületek, hanem közösségi célú épületek kialakítása is megfigyelhető a településen.

Az elmúlt időszak meghatározó jelentőségű új épülete a református templom.

A helvéciai templom felépülésével százéves álom vált valóra, hiszen korábban csak két imaház épült, a református gyülekezetnek nem volt temploma. Az épület alapkövét 2009-ben tették le, majd egy évvel később elindult az építkezés. A templomot magánszemélyek, gyülekezeti tagok adományaiból, a Kecskeméti Református Egyházközség, a Bács-Kiskunsági Református Egyházmege, valamint a Dunamelléki Református Egyházkerület támogatásával építették. Jelentős támogatást kaptak a helvéciai önkormányzattól, valamint testvértelepüléseiktől, Csíkkarcfalvától és Csíkjenőfalvától. Csaknem harmincmillió forintot sikerült megtakarítaniuk azzal, hogy a munkát nem adták ki generálkivitelezőnek, hanem az egyházközség kötött szerződést minden egyes munkamenetre a vállalkozókkal. A templom felépítése így hozzávetőleg 82 millió forintba került. Az épületet Czégány Sándor mérnök tervezte. Legfontosabb jellegzetessége, hogy Kálvin-csillag alaprajzú. Az épület különlegessége, hogy a téglafalra ültettek egy rönkfalat, amely a tetőt tartja. Az új templomot 180 fő befogadására tervezték, alapterülete valamivel több mint 200 négyzetméter. A helvéciai gyülekezetnek száz tagja van, csaknem fele jár vasárnaponként templomba. Mivel a falu Kecskemét kertvárosának számít, ezért sok a fiatal és a gyermekes család, ez reményt ad a további növekedésre is.” *forrás: <http://www.parokia.hu/hir/mutat/4425/>*



Építész: Czégány Sándor

Új gazdasági célú épület a klasszicista kúriákat idéző épület a Balogh Borház külterületi részén helyezkedik el, a Hetes soron.

Az építető Kft. tevékenysége kapcsolódik a szőlőhöz, a szőlőfeldolgozáshoz. Pincészet, szálláshely-üzemeltetés színesíti a palettát.

Az egyéb szálláshely kategóriába tartozó 4 napraforgós minősítésű, 2 vendégszobával, 6 ágygal, 2 fürdőszobával, konyhával áll a vendégek rendelkezésére.



Építész: Kovács Attila

A két belterület közötti beépített térségben számos igényes új lakóépület áll. Az alábbi a hagyományos formai és térszervezési elveket átvevő és alkalmazó modern épület jó példája.



Kerítés

Az önkormányzati telkek kerítései jó példái annak, az egyszerű növényzettel kísért kerítés a legegyszerűbb anyagokból is mutatós.



7. Jó példák bemutatása: sajátos építményfajták

Kül-, és belterületen egyaránt egységes útbaigazító táblákkal találkozunk.



IMPRESSZUM

Megrendelő

Helvécia Nagyközség Önkormányzata
www.helvecia.hu
6034 Helvécia Sport utca 42.
Polgármester: Balogh károly

Az arculati kézikönyvet készítette:

Balogh Károly, Turupuliné dr. Polyák Katalin, Marton Ferenc, Szilberhorn Erzsébet

Megbízott főépítész:

Szilberhorn Erzsébet

Borítón: Wéber Ede Kerekes Ferenc helybéli szobrászművész által készített mellszobra, mögötte Csíkkarcfalva testvértelepülés által 2000-ben ajándékozott székelykapu